

UDVIDET NOTAT**OM STYRKELSE AF FOLKETINGETS RESSOURCER PÅ DET
PARLAMENTARISKE OMRÅDE****Indstilling:**

Det *indstilles*, at der oprettes 5 konsulentstillinger til styrkelse af administrations bistand til det parlamentariske arbejde.

Økonomi

Der er taget udgangspunkt i 5 AC-stillinger (å 670.000 kr. årligt incl. pension). De samlede udgifter til lønsum beløber sig således til i alt 3.350.000 kr. pr. år. Herudover foreslås en udvidelse af rammen for ekstern konsulentbistand til udvalgene på 500.000 kr. Udgifterne foreslås afholdt ved overførsel fra administrationens ledige driftsmidler.

Baggrund

Præsidiets har på tidligere møder drøftet spørgsmålet om en evt. styrkelse af Folketingets ressourcer på det parlamentariske område.

14. april 2015

Ref.: 14-001049

Forslag til styrkelser

I det følgende beskrives en prioriteret række forslag til områder, hvor Folketingets bistand på det parlamentariske område. Forslagene tager udgangspunkt i de forskellige brugerundersøgelser, som de seneste år er gennemført om den faglige bistand på det parlamentariske område hos medlemmerne. Hertil kommer de mange tilkendegivelser fra folketingsmedlemmer det seneste halve år om behovet for at styrke Folketinget – ikke mindst i tilknytning til udvalgskonferencen i februar i år.

- 1. Øget bistand til udvalg til belysning og udredning af aktuelle og konkrete sager samt høringer*

Opgaven

Administrationens bistand til udvalgene kan styrkes, så udvalgene får bedre mulighed for at komme i bund med aktuelle sager, herunder lovforslag, som der er bred politisk interesse for at få undersøgt eller belyst nærmere. Det kan være en nærmere afdækning af en konkret problemstilling, konsekvenserne af et lovforslag eller en anden sag, et udvalg finder anledning til at tage op. En øget bistand fra administrationen til udvalget i en konkret sag kan f.eks. bestå i redegørelser for sagsforløb, gennemgang af svar på spørgsmål samt bistand til evt. nedsatte (hurtigarbejdende) underudvalg eller ad hoc udvalg, der f.eks. har til opgave at komme med forslag til fremadrettede tiltag. Det vil kunne suppleres med nedennævnte former for faglig bistand.

Et væsentligt redskab for udvalgene til at få belyst og drøftet aktuelle temaer er offentlige tv-transmitterede udvalgshøringer med oplæg fra inviterede eksperter og interessenter m.fl. Administrationens bistand til udvalgshøringer kan opprioriteres i form af bedre faglige oplæg til høringer, bedre planlægning

og mere effektiv og professionel afvikling. Målet hermed skal være flere målrettede udvalgshøringer på et solidt fagligt grundlag med hurtig afvikling, mens den pågældende sag er aktuel.

Den konkrete medarbejder

Der vil blive lagt vægt på, at den foreslåede styrkelse på baggrund af konkrete ønsker fra udvalg eller udvalgsmedlemmer på kvalificeret vis kan fremfinde, bearbejde og analysere relevant baggrundsmateriale samt tydeliggøre de politiske perspektiver i en given problemstilling og komme med konkrete og konstruktive forslag til, hvordan sagen kan omsættes i parlamentarisk aktivitet som f.eks. høring, privat lov - eller beslutningsforslag, ekspertmøde, samrådsspørgsmål, spørgsmål m.v. Det er væsentligt, at opgaverne løses på kort tid, så en sag ikke mister aktualitet, samt at sagen fremstilles kortfattet og præcist.

Medarbejderen skal have gode samarbejdsevner, arbejde selvstændigt, være ansvarsbevidst og serviceorienteret samt evne at arbejde i en politiks beslutningsproces og i et arbejdsmiljø, som kan være hektisk med korte tidsfrister. Det tilføjes, at den skitserede kompetenceprofil matcher de nuværende udvalgssekretærens profil. UDV har i dag 43 medarbejdere, heraf 23 udvalgssekretærer, som har en akademisk uddannelse. UDV betjener 27 stående udvalg m.fl.

- 2. Øget bistand til undersøgelser af centrale, aktuelle EU-sager, der behandles i Folketinget, herunder danske lovforslags sammenhæng med EU-ret*

Opgaven

En væsentlig og stadig større del af dansk lovgivning udspringer af EU-regulering. Folketingets indflydelse herpå går dels via regeringen, dels via Kommissionen. Tidlig involvering og fagligt kendskab til sagerne er afgørende for indflydelsen.

Med udgangspunkt i den seneste evaluering af EU-konsulentens ydelser fra foråret 2014, der bygger på interviews med en række MF'ere på tværs af partierne, kan en øget bistand tage form af

- en mere dybdegående undersøgelser af centrale, aktuelle EU-sager
- udvidet bistand til udvalg med EU-tunge sagsområder og
- udvidet bistand til øvrige udvalg, som behandler konkrete EU-sager, der kræver specialbistand.

Der er således også her tale om videregående bistand, såvel kvalitativt som kvantitativt, af den bistand der i dag ydes af EU-konsulenten.

En øget bistand kan både bidrage til Folketingets overvejelser om danske lovforslags sammenhæng med/overholdelse af EU-retten og fremme fokus på det politiske indhold i EU-sagerne. Den kan ligeledes øge udvalgenes og

medlemmernes mulighed for at vurdere og forholde sig kritisk til den store informationsmængde fra regeringen og Kommissionen.

Den konkrete medarbejder

En yderligere konsulent på dette område skal i samarbejde med udvalgssekretærerne rådgive Folketingets fagudvalg i EU-sager og hjælpe fagudvalgene med at prioritere samt øve indflydelse i EU-sager, herunder særligt i forhold til retlige problemstillinger og forholdet mellem EU-ret og dansk ret. EU-konsulenten skal øge udvalgenes og medlemmernes mulighed for at vurdere og forholde sig kritisk til den store informationsmængde fra regeringen og Kommissionen.

Vedkommende

- overvågning af udviklingen i EU samt prioritering af sager relateret til fagudvalg
- udarbejdelse af notater og analyser af forslag og aktuelle sager af relevans for fagudvalgene og Europaudvalget
- mundtlige oplæg for fagudvalg i relevante sager,
- planlægning og organisering af høringer og møder med relevante aktører bl.a. i Bruxelles
- udarbejdelse af kommenterede dagsordner til møder i Europaudvalg og fagudvalg
- overvågning af udviklingen i EU-Domstolens retspraksis, herunder udarbejdelse af notater, analyser og mundtlige oplæg angående domme og EU-sager, særligt på det retlige område
- undersøge sammenhænge mellem EU-ret og dansk ret i relevante sager

Den pågældende skal have et højt fagligt niveau, omfattende praktisk og teoretisk kendskab til EU, gerne fra tidligere ansættelse i EU-institutioner, centraladministrationen, organisationer m.v., evne til at kunne udtrykke sig mundtligt og skriftligt på en kortfattet, præcis og forståelig måde og have gode sprogkundskaber.

3. Øget juridisk bistand

Opgaven

Der foreslås tilvejebragt en øget juridisk bistand til afklaring af diverse opståede juridiske spørgsmål. Ved en øget juridisk bistand vil der f.eks. kunne foretages en nøjere gennemgang og beskrivelse af lovforslag, der indeholder mere tværgående særlige juridiske problemstillinger. Som eksempler kan nævnes bestemmelser om adgang uden retskendelse, bestemmelser om offentlighed eller forvaltningsretlige regler, bemyndigelsesbestemmelser m.v. Udgangspunktet for beskrivelsen vil navnlig være en gennemgang af de afgivne høringssvar og den kommenterede høringsoversigt, og "resultatet" af

konsulentens arbejde vil være et notat, der specifikt sætter fokus på den pågældende problemstilling i form af en beskrivelse af

- hvad problemstillingen er
- hvad indholdet af lovforslaget er
- hvad de afgivne høringssvar indeholder af bemærkninger til den pågældende problemstilling
- hvad den juridiske litteratur siger på området.

Notatet vil således ikke indeholde en egentlig konklusion, men vil, som det fremgår, være af beskrivende karakter.

Herudover vil den pågældende kunne bistå udvalgssekretæren med udarbejdelse af ændringsforslag og løsning af formelle spørgsmål, der opstår under udvalgsbehandlingen.

Bistanden vil skulle ydes i tilknytning til udvalgsarbejdet, men skal også kunne udvikles til brug for Folketingets ledelse, herunder Folketingets formand, i tilknytning til dennes behandling af sager om lovgivningens kvalitet og gennemførelse indenfor givne rammer.

Den konkret medarbejder

Den pågældende forudsættes at have en solid faglig ballast og en evne til af egen drift at kunne identificere relevante problemstillinger. Erfaring fra relevant ansættelse, f.eks. i ministerier, er nødvendig. Vedkommende skal i samarbejde med udvalgssekretærene give medlemmerne en nuanceret faktuel viden om de juridiske og lovtekniske konsekvenser i tilknytning til arbejdet i udvalgene.

4. Øget faglig bistand til folketingsmedlemmer til udarbejdelse af private forslag og andre initiativer

Opgaven

Private lov- og beslutningsforslag er et væsentligt redskab for folketingsgrupper og -medlemmer til at sætte en sag på den politiske dagsorden, opnå forhandling om sagen i salen og afæske de øvrige partiers stillingtagen til forslaget i form af afstemning. En øget bistand til medlemmerne til at udarbejde beslutningsforslag kan bidrage til, at kvaliteten af beslutningsforslag bliver højnet. Der tænkes i den sammenhæng fortrinsvis på udformningen af den faktuelle del af beslutningsforslagets bemærkninger.

En øget individuel bistand til medlemmerne kan også – på baggrund af ønsker fra medlemmer – bestå af mere kvalificeret bistand til f.eks. formulering af udkast til spørgsmål og samrådsspørgsmål, konkrete forslag til andre udvalgsaktiviteter samt fremfindning og strukturering af relevant baggrundsmateriale til brug i konkrete sager og sammenhænge.

Ovenstående falder i tråd med en rapport fra 2011 om styrkelsen af det parlamentariske arbejde, som bl.a. byggede på interviews med et bredt udsnit folketingsmedlemmer. En entydig tendens i folketingsmedlemmernes svar var, at de var meget tilfredse med den bistand de fik, og at de ønskede mere individuel og skræddersyet bistand. Det samme fremgik af drøftelserne på udvalgskonferencen.

Den konkret medarbejder

Der er henvises til omtalen under 1.

5. Øget bistand til at identificere og belyse samfundsøkonomiske problemstillinger

Baggrundsviden om samfundsøkonomiske problemstillinger er et vigtigt værktøj for Folketingets medlemmer. Det gælder f.eks. muligheden for at give medlemmerne en mere nuanceret faktuel viden om de økonomiske konsekvenser i tilknytning til arbejdet i udvalgene i form af notater, mundtlige forelæggelser og nyhedsbreve. Det kan dreje sig om f.eks. det strukturelle underskud på de offentlige finanser, den økonomiske udvikling i dansk landbrug, sundhedsudgifter, pengepolitikens betydning for økonomisk vækst, produktivitetskommissionens arbejde mm.

Med udgangspunkt i den seneste evaluering af den økonomiske konsulent ydelser fra foråret 2014, der bygger på interviews med en række MF'ere på tværs af partierne, kunne en øget bistand tage form af

- yderligere tilvejebringelse af tal og fakta fra flere forskellige kilder, der kan vurderes op imod hinanden,
- flere notater og især mundtlige forelæggelser for udvalgene om konkrete økonomiske problemstillinger,
- rådgivning om økonomiske konsekvenser af private forslag.

Folketinget har i dag kun én økonom bistået af en studentermedarbejder på deltid til at dække et meget stort sagsområde og bistå mange udvalg, hvilket gør det særdeles vanskeligt at imødekomme de ønsker, der konkret efterspørges fra udvalgene. Styrkelsen vil indebære en udvidelse af den bistand – både kvalitativt og kvantitativt -, der ydes i dag af en økonomisk konsulent.

Den konkrete medarbejder

Økonomen skal rådgive fagudvalgene og øge medlemmernes baggrundsviden på området, især i komplekse og kontroversielle sager. En yderligere økonom på dette område skal i samarbejde med udvalgssekretærene give medlemmerne en mere nuanceret faktuel viden om de økonomiske konsekvenser i tilknytning til arbejdet i udvalgene. Det vil samtidig styrke medlemmernes mulighed for at vurdere og forholde sig kritisk til tal og fakta fra forskellige kilder.

Vedkommen skal

- Overvåge den samfundsøkonomiske udvikling i Danmark, EU, OECD-lande mm. af relevans for udvalgenes arbejde
- Udarbejde notater og analyser til special- og fagudvalg om økonomiske problemstillinger af relevans for arbejdet og medlemmernes baggrundsviden (deltagelse i debatter, samråd, høringer mv.).
- mundtlige oplæg for special- og fagudvalg om samfundsøkonomiske temaer, der er aktuelle og af særlig interesse for medlemmerne (f.eks. sundhedsudgifternes udvikling).
- Udarbejdelse af noter og analyser vedrørende det omfattende økonomiske samarbejde, der foregår på EU-plan.

6. Udvidet adgang til køb af ekstern bistand

Man kan også - i tillæg til ovenstående forslag - udvide adgangen til køb af ekstern bistand på ad hoc-basis til udvalgene i sager, hvor der konkret skønnes at være behov for det. Det kan dreje sig om indhentelse af skriftlige ekspertudtalelser eller honorar til eksperter for (mundtlig) teknisk bistand i konkrete sager. Som det er i dag har udvalgene kun mulighed for at arrangere eksperthøringer for et mindre beløb, herunder betale honorar til eksperter i forbindelse med høringer. Såvel Udvalgssekretariatet som Internationalt Sekretariat har til bl.a. dette formål en konto, der også skal dække udvalgenes indenlandske rejser, afholdelse af konferencer og høringer og andre indenlandske aktiviteter. For så vidt angår ekspertudtalelser er det i dag sjældent, at udvalgene indhenter skriftlige udtalelser. Eksperters deltagelse i høringer sker normalt vederlagsfrit, idet det anses for at være en del af deres opgaver på den institution, hvor de har deres hovedbeskæftigelse. Oftest inviteres flere forskellige eksperter aftalt af udvalget, så rådgivningen kan blive differentieret. Anvendes ekstern bistand til rådgivning af Folketingets ledelse, vil Folketingets Administration traditionelt fortsat skulle forholde sig til rådgivningen. Det er således i dag kun en meget lille del af de to konti, der anvendes til ekstern bistand. Skal en forøgelse af denne bistand være mærkbar, (mellem 10-20 skriftlige ekspertudtalelser) kommer man antagelig op på en udgift på mellem en halv og en hel million kr.

Det skønnes på baggrund af den nuværende størrelse af de nævnte konti til udvalgsaktiviteter sammenholdt med regnskabstal de seneste år at være råderum for en evt. øget udgift til ekstern bistand i størrelsesordenen en halv mio. kr. om året. Hvis det i praksis viser sig, at udvalgenes ønsker om ekstern bistand i form af ekspertudtalelser m.m. overstiger dette beløb, må kontoernes størrelser overvejes i forbindelse med den fremadrettede budgetlægning.

Omfang og økonomiske konsekvenser

De forslag til øget bistand, der er beskrevet under punkt 2, 3 og 5, foreslås i givet fald udmøntet af specialister med tværgående funktioner, som kan bistå udvalgene på tværs efter udvalgenes nærmere ønsker og behov.

De forslag til øget bistand, der er beskrevet under pkt. 1 og 3 forventes i givet fald udmøntet gennem et generelt løft af den faglige bistand til udvalgene og udvalgsmedlemmer med fokus på de nævnte områder.

For alle forslagene vedkommende vil man også kunne inddrage det af Biblioteket udarbejdede baggrundsmateriale.

Der er i ovennævnte taget udgangspunkt i 5 AC-stillinger (á 670.000 kr. årligt incl. pension). De samlede udgifter til lønsum beløber sig således til i alt 3.350.000 kr. pr. år. Ansættelsesmæssigt foreslås i givet fald i første omgang en tidsbegrænset forsøgsordning (f.eks. 3 år), hvorefter erfaringerne vil blive evalueret. Måden, hvorpå evalueringen foretages kvalitativt/kvantitativt, vil foreligge ved stillingsbeskrivelserne.

Organisatorisk påtænkes en placering af de enkelte specialister i tæt tilknytning til de enheder, der i dag yder den pågældende bistand, men med etablering af et tværgående netværk mellem såvel nuværende som nye specialister og med Biblioteket.